

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

4-йил чиқиши
21 МАРТ 1969 й
ЖУМА
№ 68 (832)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тошкент-жаҳонга

ПАХТА ТОЛАСИ АНГЛИЯГА

Тошкентдаги Охунбобоев номли пахта тозалаш заводи Иттифоқимизнинг кўпгина шахарларига пахта толасини юборди. Яқинда Англияга 130 тонна юборишди. Буюртмани бажаришда корхонанинг Б. Мансуров, В. Свлюдов бошчилик қиладиган бригада аъзолари гайрат кўрсатишди. Завод ишчилари яна 110 тонна «оқ олтин»ни Англияга юбориш учун тайёрлаб қўйдилар.

МАҲАЛЛАДА УНИВЕРСИТЕТ

«Водвор» маҳалласида иш бошлаган атеистик университет машғулотлари и тингловчилар яхши кутиб оляптилар. Киров район «Билим» жамияти билан Абдулла Қодирий номлидаги маданият уйи ходимлари олиб бораётган машғулотлар атеизмининг муҳим мазкурларига бағишланмоқда.

«Учинчи ОРЗУ»

Кера

«Еш гвардия» театрининг ижодий коллективи чех драматурги Брасслав Блажекининг «Учинчи орзу» комедиясини саяёшга берди. Ўзгича Сайд Аҳмад ўзбекча аштиради бу саяёш асари социалистик жамиятда меҳнатни қадрлаш, уни улугулашга бағишланган.

КОСМОНАВТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Тошкентда меҳмон бўлиб турган космонавт уювчилар Совет Иттифоқи Қарамоғлилари Е. В. Хрунов билан А. С. Елисеевни 20 марта КПСС Марказий Комитети Тиббий бироиси аълолига наидатди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Қабул маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов, Р. Н. Иншон, Ўзбекистон Комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева ҳам ҳозир бўлишди.

(ФАТА)

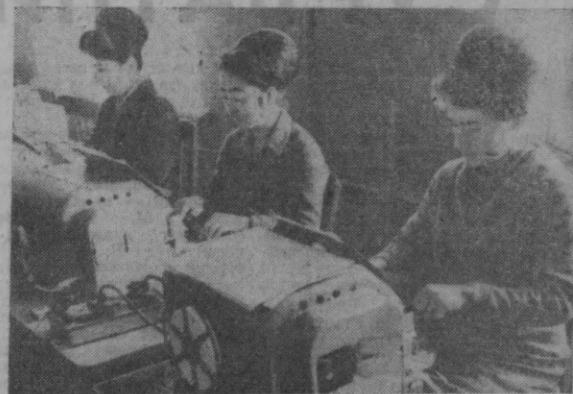
ПАХТАНИНГ ЯНГИ НАРХЛАРИ БЎЙИЧА

Партия ва ҳукуматимиз пахтачиликни ривожлантириш мақсадида пахта хом ашёсини сотиб олиш нархларини ўртача 15 процент миқдорда ошириш ҳақида қарор қабул қилди. Давлат томонидан пахтачилик учун ажратилган қўшимча маблағлар колхоз ва совхозларнинг рентабеллигини оширади, қишлоқларда меҳнатга ҳақ тўлаш, маданияни ва маиший хизмат ҳамда капитал қурилиш ишларини яхшилайди.

БҲЗҲН

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалиги эконоомияси институтида «оқ олтин»нинг янги нархларини иқтисодий асослашга киришилди. Бу ишлар бир хил шартларда бўлмаган хўжаликларда пахта етиштиришни тула ҳисобга олишга мўлжалланган. Янги кўнларда янги тақлифлар республика Тошкентга берилди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли илмий марказда

Ўзбекистон Фанлар академияси Кибернетика институтининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлангани хандидаги хушхабар республикамиз меҳнатчиларини бениҳол қувонтирди. Республика халқ хўжалигининг ривожланишига салмоқли ҳисса қўшаётган бу йилги илмий марказ чиндан ҳам юксак мунофотга эришди.

СУРАТЛАРДА: ахборот маълумотлари тайёрлаш лабораториясининг операторларидан Х. Маъдиҳужаева, М. Назимова ва Х. Хидоятлова ўртоқлар (ёқоридаги сурат). Катта университет элентрон ҳисоблаш машиналари лабораториясининг инженерини А. Ҳаммадов ва лаборатория бошлиғи А. Инолов ўртоқлар кибернетик масалалар устида ишламоқдалар. (Ўртадаги сурат).

Иккинчи ва ўрта қувватдаги элентрон ҳисоблаш лабораториясининг бошлиғи О. Хатамов ва ҳисоблаш техникаси бўйича инженер М. Раҳсулова (ундаги сурат) М. Нуриддинов фотолари.

В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги олдидан

ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

КИРОВ РАЙОН КОРХОНАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

ДОҲИЙ В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шаҳарига ҳамда беш йиллик план топшириқларини мўдатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилган Киров районининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари 1969 йил учун ўзларига қўйилган социалистик мажбуриятни қабул қилдилар.

Маҳсулот реализация қилиш планини мўдатидан илгари, 25 декабрда бажариш ва йил охиригача планга қўшимча 3 миллион сўмлик маҳсулот бериш.

Меҳнат унвдорлигини ошириш бўйича белгиланган топшириқни 3 процентга ошириб бажариш ва товар маҳсулотни таннархини намайитиридан 250 минг сўм иқтисод қилиш. Қўйилган йилги тилдаги машиналарнинг таърибга муҳалларини тайёрлаш:

— ротацон тилдаги кўчма компрессор станцияларнинг «ПР-10» мармасидан 100 та, «ПР-6» дан 5 та, «ПР-16» дан 5 та.

— шахарлараро кабель йўллари учун «КВД-1» контроль ўлчаш мосламадан иккита.

Енгил ва оғир санат корхоналарида 1970 йил апрелгача 100 хил янги буюм ва маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўлаш. Тиринш, жумладан ёғоч қаровотлар янги наборидан 100 комплект ишлаб чиқариш.

Корхона асосий фонди ва оборот маблағидан фойдаланишни яхшилаш, фойдаласиз сарф-харажатларни ҳамда браикс неададиган маблағларни қисқартириш ҳисобига барча корхоналарда самарадорлигини ва рентабеллигини бир мунча ошириш, планга қўшимча 250 минг сўм фойда олиш.

Райондаги санат корхоналарида йил охиригача меҳнатини илмий ташкил этишнинг 20 планини жорий этиш.

Ишлаб чиқариладиган машина ва механизмларнинг халқ истеъмоли товарларининг сифатини ҳамда хизмат мўдатини бир мунча ошириш, Аҳоли учун ишлаб чиқариладиган биринчи сорт товарларини пландагига нисбатан 1,2 процентга ошириш.

ҚИШЛОҚ ЭҲТИЁЖИ УЧУН

Республика меҳнатчилари сув хўжалигини ривожлантиришда экскаватор ремонт заводи эсиммасига катта вазифа юклатилди. Бу корхона коллективи қўйилган мажбуриятни қабул қилди. Илганга қўшимча 15 минг сўмлик ўзел ва жорий қисмларини тайёрлаб, 60 минг сўмлик металл конструкцияларни, ностандарт энжоллар, пулат қўли ва бронза қўймалари тайёрлади.

Илганга қўшимча иккита экскаватор, бешта дизелни ремонтдан чиқариб, таъвагон-ётоқхона тайёрлаш.

АСБОБСОЗЛАР АҲДИ

Асбобсозлик заводи машинасозлик ва металл иқайта ишлаш корхоналари учун турли хил асбоблар тайёрлади.

Асбобсозлик 1969 йилда пландан ташқари 20 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Асосий ишлаб чиқариш фонднинг ҳар бир сўмдан олинмадан фойдани 3,9 процентга ошириш.

Қўшимча тадбирларни амалга ошириш ҳисобига халқ истеъмоли буюмлар ишлаб чиқаришни 1968 йилдагига нисбатан 51 хинг сўмликке оширишни таъминлаш.

ШУ КУННИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАСИ

Киров район санат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа мусасадларида бўлиб ўтган йилги ишларда 1968 йилги социалистик мусобақанинг бажарилиши ажувлари ва беш йилликнинг туртинчи йили вазифалари хандидаги доғдал ва музоамарларни В. И. Ленин туғилган кунини муносиб кутиб олаётганини янги иш уюли — халқ хўжалиги олдида турган вазифаларини бажариш учун курашишдан иборат дейилган фикр ташкиллаб ўтанди.

Район санат корхоналарининг коллективлари 1968 йилнинг 25 декабрда енг асосий маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича йиллик планини мўдатидан олдин бажаришди. Планга қўшимча 3,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Беш йилликнинг уч йили мубойинда еса 12 миллион сўмликча янги қўшимча маҳсулот реализация қилинди.

1967 йилга нисбатан маҳсулот реализация қилиш ҳақими 9 процент, меҳнат унвдорлигини 5,7 процент ошди. Планга қўшимча товар маҳсулот ишлаб чиқаришнинг таннархини намайитириш туфайли ўтган йилда 492 минг сўм текашди.

Шуниси қувончлики, 1968 йилда район корхоналари халқ хўжалигига ағуру бўлидиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни бир мунча қўлайтирди: чингит энгил селлажлари, металл ишлаш ускуналарини, халқ негистеъмоли моллари ишлаб чиқариш қўлайлаш.

Меҳнатини илмий ташкил этиш ва ишлаб чиқариш маданиятини ошириш сеамларни дармадак ағтирилди. Қозир районда планлаштириш ва иқтисодий рабағтавлантиришнинг янги системаси асосида 19 на санат корхонаси ишламоқда. Натикада рентабеллаштириш ва моддий рабағтавлантириш учун қўшимча фонд ташкил қилинди.

Йил давомида қўйилган объектлар қурилишини ва фойдаланишга топширилишини таъминлаш:

— «Юдуз» тивучилик фирмасининг ишлаб чиқариш корпусини;

— «Шарқ» мебель фирмасининг ишлаб чиқариш корпусини;

— 150 минг квадрат метр турар жой майдони;

— 2 минг ўринли янги мантаб;

— 1,5 минг ўринли болалар ва ўқувчилар муассасалари;

— учта магазин, иккита ошхона, бешта павильон, учта соғлиқни сақлаш объекти;

— 1969—1970 йилларда Ленин номли майдонни комплекс ободонлаштиришни тугаллаш.

1969 йилда М. Горький кўчасини очиш ва ободонлаштириш (Анҳордан Энгельс кўчасигача).

Район автомобиль хўжаликларига меҳнатни ташкил этиш, ни ва юк ташиниш ағши йўлга қўйиш ҳисобига меҳнат унвдорлигини бўйича план топширигини 2 процентга ошириб бажариш.

Турли хил товар обороти йиллик планини 28 декабрда бажариш, Аҳолига пландан ташқари бир миллион 320 минг сўмлик товар сотиш, Савдо тармоқларида 17 та янги магазин очиш (9 та озиқ-овқат ва 8 та санат моллари магазини). Районда 9 та умумий овқатланиш корхонаси очиш, жумладан 5 та ошхона (улардан учтаси мактабларда), учта кафе ва «Юдуз» фирмасида битта чойхона.

Стоматология поликлиникаси, умумий профилли поликлиника қурилишини амалга ошириш.

«Социалистик мажбурият санат корхоналари, қурилиш, транспорт ва бошқа ташкилотлар коллективлари, рафининг йилги ишларида қабул қилинган ва район ақтирининг умумий йилги ишларида таъминланган).

РОТАЦИОН КОМПРЕССОРЛАР

«Ротацион компрессор станцияларини янги хилларини қўллаб ишлаб чиқаришни ўлаштириш» — «Компрессор» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари қабул қилган социалистик мажбуриятнинг асосий пунктларидан биридир.

Шунингдек, пландан ташқари 10 минг сўмлик халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш ва реализация қилишга қарор қилинди.

Ишчилар кучи сонини оширмай туриб маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини қўлайтириш ва ишлаб чиқариш майдонини кенгайтириш мажбуриятдаги яна бир ажойиб пунктлардан бири ҳисобланади.

«ПРОМСВЯЗЬ» УСКУНАЛАРИ

«Промсвязь» заводи коллективи қўйилган мажбуриятни оладди:

— ҳар бир квадрат метр ишлаб чиқариш майдонидан маҳсулот олашини 3 процентга ошириш;

— 1969 йилги янги техника бўйича таърибга ускуналарини чиқариш;

— алоқа ҳава йўллариини ремонт қилишда қўйилган механизациялаш учун ускуна тайёрлаш;

— магистраль кабеллар учун ҳава контроль ўлчигич қурилмалари тайёрлаш;

— шахар телефон кабеллари учун «ВДВ-10» типидаги қурилмалар намунасини тайёрлаш;

— кабеллар қўроғини қўроғининг жароҳатланган жойини ағтириш ва асбоб тайёрлаш;

— зовурга қўшим олдидан кабелларни текширишдан ўтказадиган «КМ-2М» компрессор станцияларини модернизация қилиш.

14 февралда Киров район партия комитети ағтирилади отиндан-отин таъин қилди. Беш йилликнинг туртинчи йилида санат корхоналари олдидан маҳсулотларни вазифалар турини ошди. Ишлаб чиқариш ҳажми 6,9 процентдан кўпроқ ортишди.

Беш йиллик планини 1970 йилнинг 7 ноябрга бажариш юзасидан олдинги социалистик мажбуриятни бажариш учун қолган вақт илганга қўшимча таъминан 10 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиши ағуру.

Ҳозир, 1969 йилнинг марралари ағтирилган бир айтада, район меҳнатчилари ўртасида беш йиллик планини мўдатидан олдин бажариш ва В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг ағтириш лозим.

И. МОНСЕЕВ,
Ўзбекистон КП Киров район комитети санат бўлими мудир.

ҲАВАСКОРЛИК ТЕАТРАРИ КЎРИГИ

Тошкентдаги Охунбобоев номли ёш томошбонлар театрида шахар ҳаваскорлик театрларининг кўриги бошланди. Ўн кун давом этадиган бу кўрик пролетариатнинг буюк доҳийси В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган.

Кўрик В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети талабалари тайёрлаган «Тарих сузлайди» саҳна асарини кўрсатиш билан бошланди.

Кўрикда «Тошкентвино» комбинати, «Ташкенткабель», «Ташсельмаш» заводлари, Ё-полафзал фабрикаси, Чалов номли авиация заводининг ҳаваскорлари ва кўпгина коллективлар ўз маҳоратларини кўрсатадилар.

Кўри асарларни кўриб бўлгач, уларнинг энг ағтирилган республика кўригига тақдим қиладди.

МУКОФОТ ЎРНИДА

Тошкент таъриб-механика заводида қувончли воқеа бўлиб ўтди. Корхонанинг 523 ишчи инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўн учинчи ойини олдидлар.

Мукофот ўрнида берилган ўн учинчи ойлик 16 минг сўм ажратилди. Ишлаб чиқаришни планлаштириш ва иқтисодий рабағтавлантиришнинг янги шартларида ишлаб ёган коллектив бу мукофотга 1968 йилдаги самарали меҳнатлари туфайли эришди.

И. МОНСЕЕВ,
Ўзбекистон КП Киров район комитети санат бўлими мудир.

ТИНЧЛИК— ШИОРИМИЗ

Бизнинг партия ва ҳукуматимиз олиб бораётган тинчлик сийосати жуда ҳам оғиладар ва у мақоладаги барча халқларнинг тинчлик манфаатларини қўлайди. Ленин Хитой рабағларига бундай иғвогарликни оғир оғибадларга олиб келиши мумкин, деб бир неча бор улардиришнинг қарамағули, уларнинг мажбуриятини мажбуриятини амалга оширишга уриноқдалар.

Ленин шунини унутмаслик керакини, ҳар қандай сабаб-тоқатнинг ҳам чени бўлади.

Фабрикамиз ишчилари маочилар группасига лаънат дейишмоқда.

А. ШОБИДОВ,
Тринотат фирмасининг слесари.

СУРБЕТЛИК

Уссурни дарёсидаги Даванский ороғида хитойлик иғвогарларнинг қилган бебошликларини қўймай ташвишлантирмоқда. Машбуот ва раёно бераётган хабарлар у ерда қисонат кенч қилдиган қўнғиласи воқеа бўлганлигини кўрсатади. Маочилар чиндан ҳам шармандалик, сурбетлик айўига ўғиб элиштипти.

Улар ҳар қандай дағдага қилишмасин, ёмоқчилик қатти-қаракатлари пучга чиқаради. Бунинг учун Совет давлати ва унинг шонли армияси ҳар қандай иғвогарларга зарба беришга қодир.

А. КОБИЛЖОНОВ,
Тошкентдаги гидрометтехника директори.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ XII ЧАҚИРИҚ 1-СЕССИЯСИНИ

ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шахар Совети ижроия комитети депутатларга маълум қилдики, меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шахар Советининг XII чақирқиқ биринчи сессияси 1969 йил 25 мартда соат 15.00 да республика «Билим» уйида (Киров кўчаси, 24-уй) чақирилди.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шахар Совети ижроия комитети сессия кун тартибига ташкилий масалаларни қўяди.

Депутатлар «Билим» уйида 1969 йил 25 мартда соат 14.00 дан қўйхатга олинади.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ
ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

«Главхлопкомаш»га қарашли учта машинасозлик корхонасининг деҳқонларга қўллаб машина етказиб бериш хандидаги чакирини матбуотда ағтирилгандан сўнг, оғибадан бир неча кун ўтгач, Қўйилган оғиба, меҳнаткаш заводи ишчилари Қизил бурчакча тўлашди.

Тонарь Марьям Салимгареева қўйилган сўзлари билан коллективи фирмининг иғвога ағтиди.

— Биз машинасозлар бошлаб берган ажойиб ташаббусдан неғда коллеймиз, Қишлоққа қўллаб техника етказиб бериш учун шижоат билан меҳнат қилмакчим.

Корхонамиз колхоз ва совхозларга техника ҳамда эҳтиёт қисмлар етказишда ағтире қатнашмоқда.

Фақат январь ва февраль ойида колхоз ва совхозларнинг илтимослари билан 440 та дизель ремонт қилинди.

Дала шартларида «Т-28ХЗ» ва «Т-28Х4» хайдов тракторларини ремонтини таъминлаш учун 120 комплектдан энг должонерлар тайёрланди.

Машинасозлар чакиринг заводи цехлари ва бўлимларида катта қизиниши уйғотди. Ишчилар коллективи ана шу чакирини муҳона, ма қилиш билан бирга, оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

Дала шартларида «Т-28ХЗ» ва «Т-28Х4» хайдов тракторларини ремонтини таъминлаш учун 120 комплектдан энг должонерлар тайёрланди.

Машинасозлар чакиринг заводи цехлари ва бўлимларида катта қизиниши уйғотди. Ишчилар коллективи ана шу чакирини муҳона, ма қилиш билан бирга, оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

Қишлоққа—қўллаб машиналар

ЧАҚИРИҚКА ЖАВОБАН

Меҳнат Қизил Байроқ ордени Қўйилган ремонт-механика заводи коллективи ана шу юксак мажбуриятни бажариш кўнларда кураш олиб боради. Ремонтчилар қишлоқ механизаторларининг талаб ва эҳтиёлларини ўз вақтида тула қондириш учун қўлларида келган барча ишларни қилдилар.

В. БАГЛИКОВ,
Қўйилган ремонт механика заводи,нинг бош инженери.

ШЕЪРИЯТ мухлислари кундан - кунга кўпайиб бориб кетди. Ҳаётимизда бўлаётган буюқ ўзгаришлар, фан ва техниканинг юксак тараққиёти, ҳалқ фаровонлигининг ошириб бораётганлиги кимни тўқинлантирмайди, дейсиз. Ҳар ким ҳам бу ўзгаришларни бошқаларга баралла айтгани, бу ютуқларни ўз руҳий оламида ўтказиб, одамларга кўрсатгани келди. Кимдир бунга муваффақ бўлади, кимдир эса бу воқеаларни бадиий тарзда кўрсата олмади, кимдир экинчи тарафда қолди.

Худди шу етишмай қолган нарсанима экан, деган савол туғилади. Бу нарсани энг аввало, ҳар хил қўлланмаларда ва мақола-ларда такрор-такрор айтилган, ижодкор учун энг зарур бўлган илҳомдир. Илҳом шундай бир нафисияти, бунда ижодкор кўрган ё эшитган воқеасини ҳайқоний ҳис қилади, уни содда, тушунарли баён қилиб беради, бу нафисияти бошқаларга ҳам «юқтира» олади. Бундай ноёб истеъдодга эга бўлган киши ўзидан ташқари юксак парвозни тўқатиб туролмайди. Ҳақиқий илҳом билан ёзилган шеър даярлар ўтиш билан ҳам ўз таъсир кучини йўқотмайди. Ҳар бир янги авлод унинг янги бир лирикуни машғуф этиши ва аксинча илҳомсиз ёзилган шеърнинг умри узоққа чўшмайди. Чунки шеърни эрмак деб билдириш, тўғри келган жойда «шеър» деб ташлаб бериш киши, унинг ўқувчиларга бориб етиши ҳақида, таъсир кучи тўғрисида ўйламайди, бироқ бир улкан мақсадга йўналтирмайди. Натикада шеър ҳисси, рангсиз, бўлиб қолади, шеърхон қалбига йўл тополмайди.

Редакциямизга келаятган шеърлар орасида ҳозирги замон талабларига жавоб берадиган, фикр ва ҳис уйғун бўлган шеърлар билан бир қаторда, мазмунан саёб, илҳомсиз ёзилган шеърлар ҳам кўп. Бу ҳаваскорларнинг кўпчилиги оддий шеър техникасини ҳам тўла эгалламаган ҳолда қофия, туроқ, вазнинг

ШЕЪР—ИЛҲОМ ВА МЕҲНАТ МЕВАСИ

Ҳаваскорлар шеърларига обзор

нимальи ҳақида та саввурга ага бўлмай туриб шеър ёзишга киришганлар. Бунга туртки бўлган нарсани ўз-ўзидан маълум — илк севи ва унинг ҳижрои алоқлари. Ҳатто бундай ҳаваскорлар севилисига атаб шеърни хат ёздиларда, унга юборишга ботила олмай, редакцияга йўллайдилар. Шеър «буса», «рашк» «ҳижрон», «висол» сингари «севи» терминлари билан тўла бўлади ва ҳаёлий малакани мақташдан нарига ўтмайди. Ундан бирорта янги гап топиш қийин. Ҳаваскор шеър ёзаётганда ҳам, уни редакцияга юбораятганда ҳам ўқувчини ўйламаган, мақсади ёзган, Тошкентлик Т. Назарқосимов, Р. Очилов, Т. Назарқосимов, Г. Муродова, М. Қорахалилов, С. Исмонлов, Қ. Хўжаев, А. Нуриддинов, Э. Шерматов, М. Нишонов, З. Султонов, М. Тоғоев, Ф. Қодиров, Н. Ҳасанов, С. Бегимқуллов, Н. Шарипов янгиликлик И. Эрмонтов, К. Милтиқбоев, Ҳ. Мирзаарустамов, беговотлик М. Абдураҳимов, қаршилик Х. Саъдуллаев, самарқандлик Х. Вахронов андижонлик А. Мамадов ва бошқаларнинг шеърлари ана шундай бўш ва декларатив ёзилган.

Иккинчи бир гуруҳ ҳаваскорлар шеър техникасини анча эгаллаганлар, улар янги гап айтишга, ўқувчига таъсир этадиган сўзларни топишга ҳаракат қиладилар. Навоийлик Н. Абдураҳимов «Одамлар» шеърини шундай дейди:

Сизсиз кўнгли осмони хира,

Ҳар бир қалбда бор кўёнингиз. Менга азиз ҳар боққан чехра, Азиз хатто кўзда ёшингиз! Гариш ўхшатишлар янги бўлмасда, содда, тушунарли ёзилган. Сўзлар ўз ўрнига тушган. «Кўнгли осмоннинг хиралиги» ва «ҳар бир қалбда бор бўлган кўё»ни ўқиганда табиат манзаралари кўз олдингизга келади ва у орқали муаллифнинг кайфиятини ёрқин ҳис қиласиз. Афсуски бундай аниқ ифодалар шеърнинг ҳамма қисмида ҳам бор деб бўлмайди. Ноаниқ ўхшатишлар, туманли гаплар шеърнинг қимматини пасайтириб юборган. Тошкентлик В. Болтаев, Т. Муслимов, С. Мустафоев, М. Холмағонова, Э. Ҳозиев, Э. Шерматов, М. Бобоқонова, Ж. Қурбонов, А. Ваҳобов, Э. Сантов, Қ. Сапов, Н. Мамадалиев, К. Мухторов, Р. Исмонлов, бухоролик Р. Рўзиев, С. Қурбонова, Ғ. Хотамов, самарқандлик Н. Сўфиев, И. Абдураҳимовларнинг шеърларида ҳам шу ҳол кўзга ташланади.

Шеърда тасвирланаётган объект, кўрсатилаётган воқеанинг руҳига қараб, ваан таллаш алоҳида аҳамият касб этади. Шу нуқтага назардан Тошкентлик А. Қосимовнинг «Енғоқ» шеърини диққат қилинг, уни айнан келтирмиз:

Кўш енғоқни кўш қўлда,
Солб кўрдим ваэна,
Вирн тўну бири пуч.
Кўриварди наздинда,
Ерга отдим пучини,
У ортиқча чўнтакча.

Ногоҳ мағзи чақилди.
Ажралди тўрт буланка...
Тингла дўстим, инсонни —
Биз ёнғоқ деб билмайлик.
Мағзи чиқиб қолганда,
Сўнг пушаймон қилмайлик.

Шеърдаги фикр, сўзларнинг ишлатилиши жойида. Аммо, нимасидир қишга ботмайди. Бу — вази. Ҳаваскор салмоқли каттагина гапни айтиш учун енгил, болаларбоп вази танлаган. Ҳар ўзидан равшанки, бу номотаъосиблик шеърдаги гапни чишакка чиқарган.

Истеъдод ва меҳнат бир-бири билан узвий боғлиқ нарсалардир. Истеъдоднинг олмос қирралари фақат меҳнат ва тақрибада пайдо бўлади. Буюқ сўз санъаткорлари ҳам ўз асарлари устида узоқ ишлаганлар, сўзларнинг жарангдорлигига, шеърнинг руҳига мос келиш - келмаслигига эътибор берганлар. Кўпчилик ҳаваскорларда, қолаверса, матбуот саҳифаларида кўриниб турган ёш қаламкашларнинг баёнларида ҳам ана шу фазилат — ўз шеърини устида чиндам ишлаш етишмайди. Натикада, яхши шеърдаги иккинчи ноаниқ ўхшатиш, бир-икки сўз ўқувчига сингмайди, унинг ихлосини қайтармайди.

Ўзгал ҳаётимизни таранум этиш учун ҳаваскорлардан қобилият, кенг билим, теран назар, чиндам билан ишлаш талаб этилади. Буларсиз чинакам шеърини, унинг юксак идеаллари, таъсир кучи ва беҳисоб ўқувчилари ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас.

Шоҳида Хусниддинова Октябрь районидagi 41-ўрта мактабнинг ёш ўқитувчиларидан. У 1962 йилда шу мактабни битириб, Тошкент Давлат педагогика институтига кириб ўқишни давом эттирган эди. Олий маълумоти бўлган яна ўз мактабига қайтиб келди. Ҳозир Шоҳида Хусниддинова мактабнинг пешнадам ўқитувчиларидан ҳисобланади.

СУРАТА: Шоҳида Хусниддинова.
Р. Жуманиёзов фотоси.

Ушбу суратда шахардаги 224-болалар боғчаси нинг тарбияловчиси Валентина Козловани бола-лар орасида кўриб турибсиз. Боғчадаги кичкин тойлар В. Козловани гойт меҳрибонлиги учун се-виб қолишган.

Мурасасизлар СИГНАЛИ

ДУҚОНЛАР НЕГА КАМ?

Студентлар шахарча-сида бир неча олий ўқу-юртулари студентлари ётоқхонаси жойлашган. Бу ётоқхоналарда 17 мингдан ортиқ студент яшайди.

Ишонасими, 17 минг кишилик шахарчада бо-ру йўғи ноф сотадиган кичика буфет ишлайди. Эрталаб бу буфетларга нон келса, туш маҳалда йўқ, тушда келса кечку-рун излаб топа олмайсиз.

Студентлар нон, чой, ширинликлар излаб ша-харга келишга мажбур бўладилар.

Бу ахвол қачонгача давом этади?

Р. СОЛИҚОНОВ,
ТошДУ журналистика факультетининг 1-курс студенти.

ЎЗ ҲУРМАТИНИ БИЛМАГАНЛАР

Биз «Шарқ» меҳмон-хонасида уч сутка туя-дик, яна тўрт суткага 12 сўмини олишиб: «Ма-бодо кетсаларинг қай-тиб олаверсанлар», — дейишди. Худди шу кун иртасига кўлдошимиз жунаб кетди, квантизация қайтимини олиш учун белги қўйилди. Шу пайт: «Ҳамма яшовчилар белгиланган кунни жойини бузганми», — деган ана бир эълол пайдо бўлди. Биз янги жойи топиб, бу ерда бир сутка олдин иккинчи ҳам кетмакчи бўлдик ва квантизация ти кўйилган белгиларга биноан ана 5 сўм қай-тим беришни аниқлаб қайтимини сурдик.

Меҳмонхона директори саволимизга жаво-бан:

— Мен нима қилай, ўзларнинг қонун-қонда-ларин бор, бунга мен аралашмайман, — деди.

Ниҳоят охири бош бухгалтерга кирдик. Ур-тоқ У. Тожибоев мақ-сада тушиниб: «Нима, шунга ҳам ота гўри қозихонами», — деган мазмунда киноя қилиб, квантизацияни олди-ю, рўпарасидаги хотинга улоқтирдик. У аёл кван-тизацияни у ёқ-бу ёғни ни ўқиб кўриб: «Бунга не положена», — деб аэиб қўл қўйди.

— Шошманг, шош-манг, ахир-бир шериг-миз атми бир сутка тунаган эди-ку, унинг қайтими нима бўлади!

— Жуда бачкана одам эксанлар, — деди-ю, хотинга қараб, —буларга бир сўм бериб юбо-ринглар, — деб жеркиб соқди У. Тожибоев.

Валера шахримизнинг «Шарқ» меҳмонхонаси-да шу йил 3 мартда бў-либ ўтди.

Биз бу ўртолларнинг тартибга қақрилишини истардик.

О. ЭРНАЗАРОВ,
ТошДУ филология фа-культетининг 3-курс студенти.

Ч. МАМАНАЗАРОВ,
ТошДУ журналистика факультетининг 3-курс студенти.

НЕГА ШУНДАЙ?

«Ташевмаш» заводи ётоқхонаси ёмон аҳо-лда бўлганини турғайли биз бу мақтубни редак-цияга йўллашга мажбур бўлдик.

Ётоқхонада газ систе-маси яхши ишламайди, хонада шифоньер йўқ, стол, стуллар ҳам етар-ли эмас. Қизил бурчак ишламайди.

Биз, ётоқхона комен-дант ва аҳолини тезроқ бартараф қилишни ис-тардик.

Завод ётоқхонасида истикомат қилувчилар:

ЭРНАЗАРОВ,
РУЗИЕВ,
ДАВРОНОВ.
Жами 11 киши имзо чеккан.

ЯНГИ КИТОБЛАР

«Ўзбекистон» нашриёти С. Носирхўжаев-нинг «Коммунистик қурилиш даврида Ўзе-бекистон эиёллари» деган монографиясини босмадан чиқарди.

Монография ҳозирги даврнинг энг актуал проблемаларидан бири — шахар ва қишлоқ эиёлларининг коммунистик қурилиш йилла-ридаги фаолиятларига бағишланган бўлиб, жуда бон фактик материаллар умумлаштири-ган, коммунистик қурилиш даврида республи-нада аёл кадрлар тайёрлашнинг шакл ва методлари таҳлил этилган.

Кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган монографияда қишлоқ меҳнатқилларида ком-мунистик дунёқарашни шакллантиришда со-вет эиёлларининг рол ва фаолиятига доир масалаларга анча ўрин берилган.

Шунингдек, нашриёт А. Навоий номли кутубхона ходимлари Е. А. Войцеховская ва М. Я. Яровицкаялар томонидан тузилган «Ўзбекистон ССРнинг 1969 йилги муҳим ва унутулмас календарин» деган китобини босма-дан чиқарди.

Календарда республиканинг сийёси ва маданият ҳаётига онд унутилмас саналар, фан, маданият ва санъат намоёндаларининг юби-лей қунилари кўрсатиб ўтилган.

А. АЛИМОВ.

Бонн Лондонни ҚИСМОҚДА

Ҳали яқиндагина Франкфурт - Майн-даги «Немис банкис Австралияга Гарбий Германиянинг навбатдаги 200 миллион маркасини қарзга берди. Бу ҳақ-даги хабар Австралияда чиқаятган кўпгина га-зеталарнинг Гарбий Гер-мания «Хукümetинг энг йирик қарз берувчи-ларидан бири бўлиб қолганиги ҳақидаги фикрини яна бир марта тасдиқлади. Тинч океан-нинг гарбий-жанубий қисмида ўз таъсирини кенгайтириш бўйича Лондон билан рақобат қилишда Боннинг энга-ётгани диққатга сазо-вардир. Гарбий Герма-ния маркаси халқаро ҳисоб-китобларда аста-секин Австралиянинг асосий валютаси бўлиб қолмоқда ва Англия-нинг фунт стерлингини қисиб чиқармоқда. Ма-ҳаллий банкирлар реин-лик ҳамкасбларини ҳозирдан «кучли» деб олдидлар. Мисол учун катта бизнес ор-гани бўлган «Сидней мординг геральда» деган газета эиндаги Гар-бий Германия маркеси-га қараб ўз тўтишга қақирди. Газета ўзининг бу давлатини фунтинг барқарор эмаслиги, бу эса Австралияга катта миловий зарарлар келтириши мумкин деб эълонлади. Жумладан Англия фунтининг қай-инги марта ҳақсий қийматига туширилиши мамлекатнинг давлат хазинасидан 113 милли-он Австралия долларини ва хусусий омонатчи-ларга қарали аниқгина микдордаги пулни йў-қотди.

Капитал кетидан бе-шинчи қитъага Гарбий Германиянинг фирма-лари ва корхоналари ўз-панжасини узатишди. Ҳозир ГФР монополия-си кўпгина муҳим бо-зорларни, жумладан ме-дицина дори-дармонла-ри, автомобилар, химия саноати буюмлари со-тиш ишини ўз қўллари-дан олиди. «Фольксва-ген» концерни эса ўзининг Австралиядаги филиалига 160 миллион-га экин марка пул қўй-ди.

Гарбий Германия-нинг бу мамлакатдаги кўпгина корхоналари харбий бизнес билан бевоқиф болганлиги-ни қайд қилиб ўтиш керак.

Мамлакат милдий экономикасининг ош-кор равишда милитар-изм ва резансчилик йўлини тутатган моно-полия ва капиталга бун-дай кенг бўйсиндирили-ши хавф-хатар туғдира-ди.

Мисол учун бундан бир неча йил илгари Австралияга Гарбий Германиянинг йирик «Металл — газельшффт» деб аталган фирмаси-нинг вақиллари келиди. Улар расмий равишда темир, алюминий ва ник-ель рудаларининг бой қоняларини ишлашда қатнашиш ниётида экан-ликларини айтдилар. Уларга бу имконият бе-рилди. Маҳаллий маъ-мулрлар бундай қарорни қабул қилаётиб бу фир-ма кейинги эллик йил давомида Германия ар-миясига қурол-аслаҳа етказиб берган фирма бўлганлигини эсларга олишлари керак эди. Фирма корхоналари би-ринчи жаҳон уруши вақ-тида Австралия хом а-шёсидан гильзалар, ар-теллерия снарядларни тайёрлади. Уша вақтда-ги собик бош министр Вильям Ҳьюз 1915 йил-даёқ немислар Австра-лия солдатларини Ав-стралиянинг кўрошини билан ўлдирганиларни бу кўрошини ўқлар-нинг ҳам Австралияда қазиб чиқарилган мис ва рух гильзаларга жой-лаштирилганини таъ-сирлан эди. Шунингдек, маъмулрлар бу фирма ўз иш фаолиятини ик-кинчи жаҳон уруши йилларида ҳам ўзгар-тирмаганлигини эслас-лар бўларди. Мана эин-ди қўллари Австралия сол-датларининг қони билан бўлган бизнесменлар стрететик ақамиятга эга бўлган фойдали қазилмалар билан янз ишчиқмоқдалар.

Бу қитъада Гарбий Германия таъсирининг эиндикда кучайиб ке-тиш омилиларидан яна бири унутмаслик ке-рак. У маҳаллий реак-циянинг фаолиятини ак-тивлаштиришти, фашист-ларнинг Брисбен, Сид-ней ва бошқа шахар-ларнинг кўчаларидаги жанжаллари ва тўқна-шуварли. Австралия-ликларнинг уйлари де-ворларига фашистлар белгисини чиэиб қўйи-лар бу ҳақда етарли далолат бериб турибди.

Руперт ЛОКВУД,
Австралия журналис-ти.

(АПН).

Тантанали мажлис

БУДАПЕШТ. 19 март Венгрия Со-вет Республикаси эълол қилинган-лигининг 50 йиллиги муносабати билан Будапешт шахар Советининг тантанали мажлиси бўлиб ўтди. Мажлиси 1919 йилги революция иштирокчилари, жамоатчилик ва-киллари, шунингдек юбилей тан-таналарида қатнашиш учун Буда-пештга келган Москва шахар Совети ижроия комитети расмининг биринчи ўринбосари В. П. Исеев бошчили-гида Москва делегацияси қатна-ди.

Мажлисида Будапешт шахар иж-роия комитети расми Иштван Шар-лош сўзга чиқиб, Венгрия Совет

Республикаси яшоган 133 кун Вен-грия тарихининг энг машҳур даври-дан бири эканигини таъкидлаб ўт-ди.

Москва Совети делегациясининг бошлари В. П. Исеев Совет пойтах-ти меҳнатқиллари номидан Венгрия меҳнатқилларига қардошларча ота-шини салом топширди ва яхши ис-тиқлар изҳор қилди. Будапештга келган Москва шахар Совети иж-роия комитети расмининг биринчи ўринбосари В. П. Исеев бошчили-гида Москва делегацияси қатна-ди.

Мажлисида Будапешт шахар иж-роия комитети расми Иштван Шар-лош сўзга чиқиб, Венгрия Совет

Техронда кеча

ТЕХРОН. Осё ва Африка мамлакатларининг Тошкентдаги Биринчи ҳақдиро кинофести-валида кўрсатишган Эроннинг ик-ки кинофильми мукофотланган-лигига бағишланиб СССРнинг Эрондаги элчихонаси клуби-да кеча ўтказилди. Залга келган мамлакат маданият ва санъат ар-боблари, таниқли кинематограф-чилар Эрон ва чет эл журналист-лари Эрондаги Совет элчихонаси-да матбуот атташеси А. Н. Сироев-нинг «Мозандарон шери» ва «Европалик келин» деган Эрон фильmlари Тошкент фестивали-нинг фахрий дипломлари билан мукофотланганлиги тўғрисидаги ахборотини самимий кутиб олди-лар.

Ана шу фильmlарни яратган режиссерлар билан ижрокчилар Эроннинг ёш кино санъатига эъ-тибор билан қаратилгани учун фестиваль ташкилотчиларга са-мимий миннатдорчилик изҳор қилдилар. Кеча охирида меҳмон-ларга диплом билан тақдирланган фильmlардан парчалар кўрсати-ди. (ТАСС).

АҚШда ёшларнинг ирчиликни қарши нураши давом этипти. Берли шаҳридаги Калифорния университети территориясида студентлар бир ойдан ортиқ вақтдан бери ўзув юртларига қабул қилишда ирчи нақси. тишларни тўхтатиш шiori остида кураш олиб бормоқдалар.

СУРАТА: полиция таёк ва и99дан ёш оқишувчи ёш ёрдимида Кали-форния университети студентларини жазоламоқда.

ЮПИ - ТАСС фотоси.

ХАТАРЛИ ТАЙЁРГАРЛИК

БАЙРУТ. Ливанда чиқадиган «Саут Ал Уруба» газетаси бундай деб ёзади: «Сувайш каналининг шарқий соҳилида Исроил қўшинлари кўпайтирилётганлиги ва Синай ярм оролида истеҳкомлар қурилатганлиги Исроилнинг бир-лашган Араб Республикасига қарши янги қурол-и явогарликлар тайёрлаётганлигидан далолат беради.

«Ал Мухаррир» газетаси Исроил харбийлари «Иорданияга қарши кенг қўламда янги уруш ҳаракатлари тайёрлаётиб» деб оголхантириб ёзади. «Исроилнинг ивогарликлари кучайиб кетганлиги муносабати билан, — деб таъкидлайди газета, — ҳозир берча араб давлатларининг харбий соҳадаги куч-гайратларини биришти-риш ва уларнинг Исроил агрессиясини қайта-риш йўлидаги ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бориш зарурати айниқса муҳим масала бў-либ турибди».

ПАРТИЗАНЛАРНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

ҚОҲИРА. март. «Аласифа» ташкилотининг жанговар отрядлари қўмондонлиги эълол қилган ахборотда айтилишича, шу отрядларнинг жанг-чилари Исроилнинг Малик Хусайн кўприги шимо-лидаги «Умм-Нахля» деган харбий лагерига ҳу-жум қилганлар.

Операция давомида босқинчиларнинг мино-мет жойлаштирилган позицияси, олдинги кеза-тиш пункти ва пулемет жойлаштирилган бир неча уялари яқсон қилинган.

(ТАСС).

ЛАОСГА ҚАРШИ АГРЕССИЯ

НЬЮ-ЙОРК. АҚШ 1962 йилда тузил-ган Лаосга доир Женева битимларини қўлол ра-вишда бузишни давом эттирмоқда. ЮПИ агент лигининг Сайгондаги мух бири Америка манъа-лумотларга асосланиб, АҚШнинг бомбардмон-чи авиацияси хар кун и Лаос томонга 300—400 марта парвоз қилаётган-лигини хабар беради. Америка қўмондонлиги, деб таъкидлайди мух-бир, осмондан қилина-ётган ана шу ҳужумлар тўғрисида ҳеч қачон хабар бермайди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ ОҚШОЛИ

Ушмиш садоқлари

КЕЧА тамом бўлгунча зўра чиддим. Яхшиямки ўтириш кўп давом қилмади. Ярим соатлардан кейин ҳамма уй-ўйларига тарқади.

Наташани жимгина уйга кузатиб қўйдим. Хайрлашаётган да унинг кўзига тик қарабладим. Хат тўғрисида ана оғиз очмади.

Рақс мактаблари тўғрисидаги эълонлар Москванинг ҳамма жойида осилди турарди. Бироқ бу мактабларнинг эшиги мен учун ёпиқ эди. Чунки улар фақат катталаргина мўлжалланган эди.

Мен ҳар кун мактабдан кела-кела стол-стуллари бир чеккага суриб қўйиб, то дадам-ойимлар ишдан келгунларича.

Толиққан кўб Хайрлашди денгиз-ла мекрибон...

Ашуласининг кўйига рақс тушардим. Бир неча кундан кейин, тузуқона эпландиган бўлиб қолдим. Энди Наташани рақсга дедил тақлиф қилар-версам бўлади.

Шунда миямга лоп этиб бир фикр келиб қолди: агар у мени қонки учига тақлиф қилиб қолса-я? Паркдаги виш-

кадан парашют билан сакраш бўлса эди — уни боллардим-ку-я? Қонкида эса...

Йўқ, мен бу жихатдан мактабноммайман. Ундан кейин, менга бор қонкилар ҳам пачоғи чиққан, даққиюндан қолган.

Кечкурун дадам билан ойимга тийхирлик қилдим: — Қонкига пул беринглар, Янгисини оламан.

Ойим менга ажабланиб қаради.

— Биринчи синфдалингда олган қонкиларингизни - ку, чағ босиб ётибди, энди...

— Ахир, энди улар менга тўғри келмайди-ку. Менга эса...

Дадам пул узатди.

— Абомонента ҳам бермайсизми? Паркда қонкида яхши учини ўргатадиган жой ҳам бор экан. Етти сўм тўларан экан.

Ойим дадамдай эмас — пулни дом тежаб - тергаб ишларди. Балки шундай қилган дурустдир. Мен болалик-чалалик кишиларнинг доимо пулга зарур бўлиб юришини билардим.

Бироқ мен номатқул ишлар

қилаётганим йўқ эди. Паркка икки ҳафта қаторига катнадим. Уйга қорға беланган қол-да гуллар билан қайтардим.

Дадам билан ойим тийхир-қоқилгимга қўйиб қолди.

— Спорт — фойдали нарса, — дадам менга эмас, кўпроқ ойимга қараб гапирарди. — Майли шуғуланаверсин, Ниҳоят, ўзим ташаббус кўрсатишга қарор қилдим.

— Наташа, яқшанба кун, қонки учига бормайсизми? Ёки эртагаёқ бурсак? Нима дейсан?

— Узинг биласан, қонки учинга ўнчалик ҳушим йўқ, — деди Наташа. — Ҳали-вери кунга тугаб қолади. Жаҳлинг чикмасин. Янаги йил уяқола-ми, майлими? Аммо сузиш-ни-чи, қойил қиламан. Бора-мизми ёзда?

Бун асло кутмаган эдим. Нахотки энди сузувчилар мактабига ёзилгани бурсак?

Ажойиб бир қиш кун эди. Аммо энди қиш кун эмас — март ойи, кўб саҳий нурларини сочар, кўчаларда қор эриб эди. Фаррошлар тротуарларини муздан тозаларди. Худди байрам кунларидегай кўчаларда, майдонларда ўрнатилган радиокорналардан марш садолари янгарди. Карел буйнидаги уруш тугаган эди. Мени бу уруш четлаб ўтиб кетди. Аммо бошқаларини четлаб ўтмади.

Катта ўймақда — шодхурралик Катта дегганим шунки, бу ўйда биздан бошқа кирк саккиз киши, ёки, бошқача айтганда ўн саккиз оила яшайди. Бу уйнинг бутун тўртинчи қаватини биз эгаллардик эдик. Бу ерда қачонлардир Абрикосовларнинг қонди-тер фирмаси жойлашган. Бу фирма аллекохан йўқолиб кетган, биз эса ўша фирма устидаги тўртинчи қаватда —

бир коридор, бир ошхона, бир ҳожатхона: бир телефон ўртамизда — бир отанинг бо-лаларидегай тотув ашардик. Ма-на ҳозир қўшимчи Евгения Ивановани табриқлардик, у эса ҳаммадан ўлар, йнгллар, кўлар тинимсиз:

— Е танграм, келади у, тирки келади! — деб такрор-лаверарди.

Пастда эса дарвоза олдида эрталабдан бери Боря Скворцов турар, ўтган-кетганларнинг ҳаммасига отасининг «Жасурлик учун» медали билан мукофотланганини ай-тиб мактанарди.

— Ҳали келганларидегай ўларнингиз ҳам кўрасизлар! — деб ҳам кўярди ҳамма ишон-син учун. Ростда ҳамма унинг галига ишонаверадидегай дейсиз-ми?

Кечкурун Пионерлар саройига бораётганимда киоскалар олдида кечки газета учун навбатда турган одам-ларнинг сон-саногини йўқ эди.

Мен ҳам ўзимда йўқ хурсанд эдим. Бироқ ҳозир бошқа нарса тўғрисида ўйлардим, Балки хатни бекорга ёзган-дирман? Эх, шу пайтгача ҳамма нарса ўз жойида, силлиқ-қина кетаётган эди-я! Энди-чи Рақс тушушни ўрганиш ҳам гапми, сузишни ҳам ўрганма-сам гўрга эди!

Албатта хатни бекорга ёзган-ми? Эх, Бора! Сен маслаҳат бермаганингиздайди! Лекин бу-гун ундан аччиқаним ярамайди. Бугун унинг оғзи қулорди. Ахир, «Жасурлик учун» медали ҳазилкам гапми. Энди бизнинг ўйда яна бир ҳақиқий қахрамон бор! Биринчи қахра-мон бўлган киши — учинчи йўлдаги полковник — унинг «РККА XX йиллиги» медали бор. Уларнинг қайси бири му-ҳимроқ экан? «Жасурлик учун» медалидир? Наташани дарс тутаганидан

кейин қийим ачадиган хонада учратдим. Ҳар қачонгидек сў-радик:

— Мен билан бирга юра-санми?

— Фақат кўп юрмаймиз, майлими?

Грамавий бекатиға келгани-мизда эса у ўзи ялтимоқ қи-либ қолди:

— Яна оғзинга юрақолайлик. Қизил Майдондан юраимиз-а? — Ха, албатта.

Қизил Майдонга, жим кетдик. Бу жимликни жим бўлса ҳам биримиз бузиши-миз керак эди. Аммо унга нима деб гап қотишимни бил-масдим.

— Кейинги пайтларда шеър-ларингиз ҳам кўрасизлар! — деб қўйиб бермайдиган бўлиб кетдинг, — деди у ни-ҳоят — Қани ўқиб бер.

Қайси бирини ўқий? Унга кўп шеърлар ўқиб берганим, Бисотимда ўқилмаган шеър қолмади десам бўлади. Фақат учун навбатда турган одам-ларнинг сон-саногини йўқ эди.

Хозир ўшаларни ўқиб бер-самкинми? Экинчи! Уша хат-нинг ўзи ҳам етиб ортади.

— Қанақасини ўқиб берай? — сўрадим нима қилишимни билмай.

— Қайсисини хоҳласанг ўша.

У бу сўзларни лоқайдигина айтди — ҳабли бутунлай бо-шқа томонда турганга ўшар-ди.

Мен бир нарсани эслаб қол-дим.

— Менга қара, энг бирин-чи ёзган шеъримни ўқиб бе-райми? Бироқ қўймайсан.

Лекин у шеърга ўзининг жуда қулгим, келадиган, Ахир уни болалгимда ёзганман-да...

Наташа рози бўлгандай бо-шини қимирлатди.

Мен ўқиб бошладим: Менинг бир дадам бор Жудаям айти,

Фақат уйга кеч келиб, Узи билан ешиб олиб келар. Бунга ойимнинг жаҳли чиқар. Мен эса ўйлабман.

Уйинчоқ олиб келди деб. У эса олиб келибди «иши», «иши» полкага қўйди. Унга қайрилиб қарамади. Ҳар кун

Дадам уйга Фақат тунгани келадиган. Бундай кўп ишдан Дадамнинг жаҳли бурни — қида.

Баъзан эса бошқа ҳол: Бизнинг дадамиз «Ишнинг қўлига олиб» Утириб чиқади тун бўйи Эрталаб эса

Бир лиёла чой ичиб «Ишини олиб, чопар ишга, — Чиндан ҳам бемезини, кулгили-я?» — дедим ва қўли-б юбордим. Иел! Нима! Қара-сам, у йилгалти.

— Жаҳлинг чикмасин, — деди у йнги аралаш. — Мени-нинг дадамни ўлдиршибди...: Виборг ёнида...

Уша кунни Финляндия билан бўлган уруш тугаган эди. Уша ақолий март кун киши-ларга бехт келтирган эди. Ҳамма ерда музика садолар-ни янгарди. Қизил Майдонда одамлар тўп-тўп бўлиб юри-шарди. Одамлар уйларида ҳам ўйнаб - кулишарди — оч-қик деразалардан уларнинг ҳушқачқак кулгилари, ашула-лари, кунюк товушлари эши-тилиб турарди.

Хозиргина тушундимки, мени-нинг кўзим бошқа деразалар-нинг кўрмалди. Мен Наташалар-нинг деразаларини кўрмай қолганман. Фақат Наташалар-нинг қонкига эмас, худди улар-га ўшаш — бошқалариникини ҳам.

Виборг! Мен унинг қандай шаҳар эканлигини тасаввур қилолмадим. Чунки ҳеч қачон у ерда бўлмаганман. «Ви-

борга сўзини эса радиодан эшитганман. «Пионер ҳақиқия-ти» газетасида ўқиганман, энг биринчи марта эса бу сўзини дадам тиниб олган эди.

— Ху, анови Виборг, — де-ган эди у биз Сестроречье томонида Фин қўлигидегай чў-милаётганимизда.

Бир минг тўққиз юз ўттиз олтинчи йилда у ерда дадам икковимиз бир ҳафта турган-миз.

Кун иссиқ, атрофда қара-ғайлар гўв шовқин солар, қумлоқда эса уларнинг тўн-ғизёнқоқлари ва иғналарни со-чилиб ётган бўларди. Баъзан ўша иғналар ялангоёвгимиз санчилиб қолса ҳам, парво қилмасдан сувга қараб чопар-дим, дадам эса менга қараб қичқирарди:

— Дадил бўл! Дадил бўл! У менга сузишни ўргатмоқ-чи бўларди.

Виборг қаердадир шу ақин орада эди.

Мана ҳозир ҳам мен шу «Виборг» сўзини эшитиб ту-рибман. У ерда Наташанинг дадасини ўлдирган. Мен бун ҳам тасаввур қилишга уриниб кўрдим. Аммо ҳеч нарсани ақлимга сиғдиролма-дим.

Хойнаҳой ҳозир уни ўша ёқда қўмишаётгандай. Албатта ҳақиқий қахрамон қабр ҳарбий ориебр билан, салот билан қўмишади. Наташа эса ана шундай чин қахрамон қизи!

Боря Скворцов бахтли экан. Унинг дадаси қахрамон, медали билан қайтиб келди. Учинчи йўлдаги полковник ҳам бахтли экан.

Мен-чи? Узининг ҳам бир чақалик қимматини йўқ, дадам ҳам оқидигина бир қизмат-чи. Унинг қилдиган иши эса — қандайдир отопомла ҳайдаш, торфининг намини қо-чириш, коржомларга наряд ёзиш...

Тўғри, у ёзда комсомат-нинг йилнингидегай иштирок қилган эди. Ушанда ойма икковимиз ҳар яқшанба кун Покровско-Стрешневодиги ла-герга қатар ва мен дадам-нинг формада юрганлигидан, форманинг ёқасида эса худди ҳарбийларникидай белги — шпал борлигидан фахрланар-дим...

Кечаси туш кўрдим. Ту-шимда унинг қўлидан ушлаб олибман. Мен ҳеч қачон унинг қўлларини бунчалик узоқ ту-тиб турмаган эдим. Бу қўллар жажжигина, иссиқгина, бар-моқлари узун-узун эди. Кў-ришган ёки ҳайрашган пайт-ларимизда қўлларимиз бир-лаҳзагина учрашар эди. Ҳо-зир эса қўйвормадим. Унгай-сизгина энгашиб, пешонасидан ўпиб олдим.

— Яна? — сўради у.

— Яна ўлдим.

— Яна, яна!

Мен ҳам худди шуни кўтиб турган эдим.

У бўлса йнгллар (6 қўлайтиб-дим!), ҳадеб такрорларди: — Хо-о, ноинсиф. Мен биринчи бўлиб сўрадим-да сендан.

Энди у мени ўпа бошлади.

— Яна, яна! — сўрадим мен.

Бирдангина унинг чиниди йнглаётганини сезиб қолдим.

— Қўй, Наташа, қўй!

Аммо у йнгллар, лабларни пичирларди:

— Ноинсифлик бу, ноинс-сифлик! Ахир мен урушнинг ҳам шунча бўлишини қабқдан билибман!..

Н. ХУДОЙБЕРГАНОВ таржимаси

ОХИРИ. Боши газетанинг ўтган сонларида.

РАДИО

21 март

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Юлдузлар оламининг тақдиротчиси». Мирзо Улуғбек туғилган кунини 575 йиллиги олдида (Ўзбекча).

18.10 Вальслар.

19.20 «Кўшиқчи шоир Э. Шенизода» (татарча).

20.00 «Ўзбекистон индустри-ялий» радиожурнали.

20.30 Саноат ходимлари учун концерт.

21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат.

21.10 Коинерт.

21.40 Сиёсий бидмлар ра-диоинтервистси. «Козмунияз-нинг моддий-техника базасини яратиб йўлида» деган суҳбат (Ўзбекча).

22.20 Чолгу куйлари.

22.40 Х. Салож. «Наъматак». Радиокомпозиция (Ўзбекча).

23.15 Мақом кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Республика компози-торларининг қўшиқ ва романс-лар.

19.30 «Ҳамзанинг ипчилобий шеърлари ва қўшиқлари». Му-зикали эшиттириш (русча).

20.00 «Баҳор байраги». Ада-бий-музикали эшиттириш (то-жикча).

20.30 Оркестр куйлари.

20.50 «Пахтанинг янги нарх-лари». Иқтисод фанлари канди-дат С. Салимов суҳбати (рус-ча).

21.00 М. Горький. «Хон ва

Хонзода» ҳикояси асосида ра-диоинсценировка (Ўзбекча).

21.40 Москва. Миллонлар ленича университети.

22 март

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт.

8.25 Баҳор гаронлари.

9.30 Увертюралар.

10.10 «Дугоналар» радио-журнали.

11.15 О. Хромушья. Рақс сюитаси.

12.15 Радио аштанувчилар-нинг талаблари мувофиқ ко-нцерт.

13.30 Совет композиторлари-нинг қўшиқлари.

15.10 «Правда» газетасининг обзори.

12.45 Телевизион янгилик-лар.

13.00 Дам олиш программа-си.

13.30 «Прогресс». Телеви-зион журнал.

14.00 «Объектив». Кино ва фотоҳаваскорларнинг телеви-зион клуби.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

21.00 Экинч агрегатлари мансумга шай бўлсин!

21.20 «Хайкалтарош Мерку-ров». Илмий-оммабон фильм.

21.40 «Икки ҳаёт». Бадний фильмнинг биринчи серияси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕСТУ-ДИЯСИНING КЎРСАТИШ-ЛАРИ.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

19.55 «Олий ном». Ревор-тв.

20.10 Телочерк.

20.25 Ҳар доим сафда.

22 март

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Кўрсатишлар програм-маси.

Ўзбек тилида:

10.00 Цирк гомшалари.

10.35 «Мафунгитман». Ба-дний фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

12.00 Гимнастика ҳамма учун.

15.20 «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» радиожурнали (русча).

16.10 Эстрада концерти.

17.20 Уйғур куйларидан ко-нцерт.

17.50 «Идеология ва ҳаёт» деган эшиттириш (Ўзбекча).

18.00 Ўзбек балетларидан рақс куйлари.

18.40 Спорт эшиттириши (Ўзбекча).

19.20 И. Ахвердов. «Кекса созадда». Радиоинсценировка (Ўзбекча).

20.00 «ЛЕНИННОМА» про-граммаси (Ўзбекча).

20.30 Куйлар.

21.00 «Қардош социалистик мамлакатларда» (Ўзбекча).

21.10 «Ваҳор келди». Ада-бий-музикали композиция (Ўз-бекча).

22.20 «Куйлар тинглаб дам оламиз». Концерт (Ўзбекча).

23.10 Кечки концерт (Ўзбек-ча).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Кино куйлари.

9.15 Спорт эшиттириши (рус-ча).

9.30 «Музикали глобус». Хиндистон қўшиқлари.

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (Ўз-бекча).

19.30 О. Еқубов. «Аср табас-сомини». Повестдан парча (рус-ча).

20.00 Тоғни ҳалқ куйлари.

20.30 Озарбайжон куйлари-дан концерт.

20.50 «Проблемалар, тадқи-қотлар, мулоҳазалар» (русча).

21.00 Рақс оханлари.

21.40 Р. Хамет шеърлари (та-тарча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 Ж. Оффенбах. «Скрип-качи Мартин». Бир пардала о-веретта.

14.30 И. Раҳия. «Хусан олов-кор». Радиооперастанова (русча).

16.00 «Дугоналар» радио-журнали.

16.15 Экран дўстлари тў-лайди.

17.15 «Жантовар ҳажкор-ли».

17.45 Мактабгаёқ ёшдаги бо-лалар ва кичик ёшдаги ўзу-вчилар учун. Калининград қў-риқчи театрнинг спектакли.

18.35 Эфирда «Молодость» — «Горизонт».

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

19.30 Виллар учун. «Йў-қолган невар». Кинофильм.

19.50 Альманахнинг беши-чч сона.

20.00 Ўзбек куйларидан ко-нцерт.

20.50 «Икки ҳаёт». Бадний фильмнинг иккинчи серияси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

18.00 Хужжатлар фильм.

18.40 Болалар учун эртак.

19.00 Янгиликлар.

19.15 М. П. Мусоргский. Музыкали курсатув

Тоғни тилида:

19.40 Қишлоқ хужаляк хо-димлари учун эшиттириш.

20.10 Коинерт.

21.00 «Қайта баҳор».

21.10 Баҳор таралдуи.

22.10 Янгиликлар.

23.25 «Ҳаммаси йўлдан бош-лалади». Бадний фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТГА ТЕАТРАДА — 21/II да Оңуш кўли, 22/II да Лайла ва Маннун, 23/II да Жизель.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/II да Парвона, 22/II да Алишер Навоий, 23/II да Алишер Навоий (кундузи), Ажонларини (кечку-рузи).

МЎЗИКИНИ НОМЛИ ТЕАТРАДА — 21/II да Қизбулоқ, 22/II да Бағри тош, 23/II да Навоий Астрободда.

21 МАРТДА

Революция чавандозлари — САЪЪАТ САРОНИ, «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кечку-рузи), «ЧАЙКА» (кеч 9.30 минут-да).

Кашмирдаги сеғи (1,2 серия-лар) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИ-ГИ» «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СО-ВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечку-рузи).

Асримиздан миллион йил илгари — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечкурузи).

Виринея — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Қилич ва қалъон (1,2 серия-лар) — «МОСКВА» (кеч 6.20 ми-нутда).

Сунгги табор — «ЧАЙКА» (кеч 6 ва 8 да).

22 МАРТДА

Революция чавандозлари — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), САЪЪАТ САРОНИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 9 да), «ЧАЙ-КА» (эрталаб соат 10 ва 11.45 ми-нутда) НАВОИЙ НОМЛИ (эрталаб соат 10, кундуз 2 ярим, кеч 7 да, ўзбек тилида), «МОСКВА» (кун-дуз соат 12 ярим; 5 ва кеч 7 да).

Кашмирдаги сеғи (1,2 серия-лар) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛ-ЛИГИ», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кун-дуз ва кечкурузи).

Сунгги табор — «ЧАЙКА» (кун-дуз ва кечкурузи).

Асримиздан миллион йил илгари — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечкурузи).

Қилич ва қалъон (3,4 серия-лар) — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 2,30 ва кеч 8.40 ми-нутда).

Виринея — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечкурузи, жуфт соатларда).

Тошкент,нон шаҳри — САЪЪАТ САРОНИ (кеч соат 9 яримда).

ТОШКЕНТ ХЛАДОМБИНАТИНИНГ

МОРОКЕНО ФАБРИКАСИГА ишчилар (аёллар) ва хо-ло-дильник юнчилари (мехнат ҳа-қиқиллаб), секретарь-машини-стна санитария ветеринария бош врач, нурилик ишчилар, нурыер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тош-кент шаҳар, Воровакский кўча-син, 6 уй (5, 7, 12, 26 автобус-ларнинг «1-Витязов», 3, 6 автобусларининг «Фигел-ский» бекатлари) Телефо н л а р 6.6-24-05, 6.6-24-14, 6.6-24-07.

ТЕЛЕВИЗОР

21 март

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 Кўрсатишлар програм-маси.

Рус тилида:

18.00 Ювори синф ўқувчилар-и учун эшиттириш.

18.40 Телевизион янгилик-лар.

18.55 Анатолий Королев куйлайди.

Ўзбек тилида:

19.15 Телевизион янгилик-лар.

19.30 «Наврўз лярликаси. Музикали эшиттириш.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. КАНАДА — ШВЕ-ДИЯ. Эшиттириш Стокгольм-дан олиб кўрсатилади.

23.15 Янгиликлар эстафета-си.

23.45 «Янги соҳил сари». Телевизион музикали спек-такль.

01.00 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР ЧССР. Эшиттириш Стокгольмдан олиб кўрсатилади.

03.15 Москва кўрсатишлари-нинг охири.

12.45 Телевизион янгилик-лар.

13.00 Дам олиш программа-си.

13.30 «Прогресс». Телеви-зион журнал.

14.00 «Объектив». Кино ва фотоҳаваскорларнинг телеви-зион клуби.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

16.55 Кўрсатишлар програм-маси.

17.00 Телевизион янгилик-лар (рус тилида).

Ўзбек тилида:

17.10 «Ешдик» студияси курсатади. «Азамат ўлка ёш-лари».

17.50 Телевизион янгилик-лар.

18.00 «Аёллар». Бадний фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.30 Рагги телевидение программаси.

21.00 Яратувчилар.

21.30 «Новости дня» кино-журнали.

21.45 КВН—69.

23.45 Телевизион янгилик-лар.

24.00 «Социализм дунёси». Халқаро программа.

00.30 «Портлатилган дўзах». Бадний фильм.

02.00 Москва кўрсатишлари-нинг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

15.15 Якутия телестудияси-нинг программаси.

16.15 Экран дўстлари тў-лайди.

17.15 «Жантовар ҳажкор-ли».

17.45 Мактабгаёқ ёшдаги бо-лалар ва кичик ёшдаги ўзу-вчилар учун. Калининград қў-риқчи театрнинг спектакли.

18.35 Эфирда «Молодость» — «Горизонт».

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

19.30 Виллар учун. «Йў-қолган невар». Кинофильм.

19.50 Альманахнинг беши-чч сона.

20.00 Ўзбек куйларидан ко-нцерт.

20.50 «Икки ҳаёт». Бадний фильмнинг иккинчи серияси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

18.00 Хужжатлар фильм.

18.40 Болалар учун эртак.

19.00 Янгиликлар.

19.15 М. П. Мусоргский. Музыкали курсатув

Тоғни тилида:

19.40 Қишлоқ хужаляк хо-димлари учун эшиттириш.

20.10 Коинерт.

21.00 «Қайта баҳор».

21.10 Баҳор таралдуи.

22.10 Янгиликлар.

23.25 «Ҳаммаси йўлдан бош-лалади». Бадний фильм.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21 МАРТДА

Улуғ доҳиймиз Ленинни шарафлаймиз!

ШЕЪРИЯТ КЕЧАСИ

Қатнашадилар:

Ўзбекистон ССР халқ шоири **СУБИР АБДУЛЛА** Шоирлар: **Асқад МУХТОР, ЧАРХИ, Эътибор ОХУНОВА, Эрини ВО. ҲИДОВ:** Ўзбекистон ССР халқ ар-тистлари: **Берта ДАВИДОВА, Кундуз МИРНАРМОВА, Ўзбекистон ССРда хизмат**

кўрсатган артистлар: **Таванал ҚОДИРОВ (Фаргона) Маҳбуба МАНСУРОВА (Қўқон) Солистар: Маҳмуджон ИСОМУДДИНОВ (Наманган) Ҳабиба ОХУНОВА (Наманган) Мухаббат ШАМАЕВА, ДИ. ЛАФРУЗ НАБОРОВА, КАРИМА УЗОҚОВА**

ХОРАША АНСАМБЛИ „ЛАЗИ“

Концерт ич соат 6 да бошланади.